

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1997

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1997

N:o 857—862

SISÄLLYS

N:o		Sivu
857	Laki väestötietolain muuttamisesta	3199
858	Laki kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	3200
859	Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta	3202
860	Asetus kunnallisverotuksen toimittamisesta Ahvenanmaan maakunnassa	3203
861	Valtioneuvoston päätös kaatopaikoista	3204
862	Valtioneuvoston päätös työturvallisuuslain soveltamisesta pulttipistooleihin ja niiden tarkastukseen	3213

N:o 857

Laki

väestötietolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun väestötietolain (507/1993) 12 §:n 3 momentti sekä

lisätään lakiin siitä lailla 202/1994 kumotun 11 §:n tilalle uusi 11 § seuraavasti:

11 §

Syntymä- ja kuolintietoja koskeva ilmoitusvelvollisuus

Terveydenhuollon toimintayksikön ja terveydenhuollon ammattihenkilön on ilmoitettava lapsen syntymästä väestötietojärjestelmään siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lapsen äidin tai sen, jonka hoidossa lapsi on, on asetuksella tarkemmin säädetävissä tapauksissa ilmoitettava tieto lapsen syntymästä terveydenhuollon toiminta-

yksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle väestötietojärjestelmään edelleen toimitettavaksi.

Terveydenhuollon toimintayksikön, lääkärin ja lääninhallituksen velvollisuudesta ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

HE 56/1997
HaVM 12/1997
EV 89/1997

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 858

Laki**kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolemansyyn selvittämisestä 1 päivänä kesäkuuta 1973 annetun lain (459/1973) 1, 2 ja 15 § sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

1 §

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille.

Terveystieteiden tutkimuskeskusten tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään ja lääninhallitukselle sekä lääninhallituksen edelleen Tilastokeskukselle siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Lääninhallituksen velvollisuudesta eräissä tapauksissa ilmoittaa kuolemasta väestötietojärjestelmään sekä kuolleen syntyneestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään asetuksella.

Tilastokeskuksen tehtävänä on säilyttää tämän lain nojalla sille toimitetut asiakirjat ja tiedot.

2 §

Kuolleen saa haudata tai ruumiin luovuttaa lääketieteen opetusta tai tutkimusta varten yliopistolle tai korkeakoululle vasta, kun kuolemansyyn on siten selvitetty kuin asetuksella tarkemmin säädetään ja lupa hautaamiseen on annettu.

Luvan haudaukseen antaa lääkäri, jolle asetuksella toisin säädetä.

4 luku

Kustannukset

12 a §

Todistus kuolleen syntyneestä, kuolintodistus, lupa haudaukseen ja kuolinselvitys on annettava maksutta.

15 §

Kuolemansyyn selvittämistä koskevat asiakirjat ovat salassapidettäviä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyviä tietoja saa antaa:

1) tuomioistuimelle, muulle viranomaiselle tai yhteisölle, jolla on tiedon saantiin laissa säädetty oikeus;

2) sille, jonka hakemuksesta tai suostumuksella kuolemansyyn selvittämiseksi tarpeellinen toimenpide on suoritettu;

3) vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen;

4) vakuutus- tai eläkelaitokselle, jos luovuttamiseen on perusteltu tarve etuuden saamista koskevan hakemuksen käsittelemiseksi.

Tilastokeskus voi salassapitosäännösten estämättä hakemuksesta luovuttaa kuolintodistukseen sisältyviä tietoja myös tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten, jos luovutuksensaajalla on lakiin perustuva oikeus kerätä ja tallettaa tiedot. Kuolemansyyn selvittämistä koskeviin asiakirjoihin sisältyvien tietojen luovuttamisesta tieteelliseen tutkimukseen on muuten voimassa, mitä siitä yleisten asiakirjain julkisuudesta an-

netussa laissa (83/1951), henkilörekisterilaisissa (471/1987) ja henkilörekisteriasetuksessa (476/1987) säädetään. Luovutuksensaajat ovat velvollisia pitämään tiedot salassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Mitä 15 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske maistraatteja ja kirkollisen väestörekisterin pitäjiä, joiden on pidettävä ennen lain voimaantuloa tietoonsa tulleet kuolemansyyt salassa.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 859

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annettuun lakiin (559/1994) uusi 15 a § seuraavasti:

15 a §

*Velvollisuus ilmoittaa
syntymästä ja kuolemasta*

Terveydenhuollon ammattihenkilön velvol-
lisuudesta ilmoittaa syntymästä ja kuolemas-
ta säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maalisi-
kuuta 1998.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 860

Asetus

kunnallisverotuksen toimittamisesta Ahvenanmaan maakunnassa

Annettu Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Oikeusministerin esittelystä säädetään 16 päivänä elokuuta 1991 annetun Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 32 §:n nojalla sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen suostumuksella:

1 §
Verotusmenettelystä ja ennakkoperinnästä annetun lainsäädännön mukaan Ahvenanmaan maakuntahallitukselle kuuluvat hallintotehtävät hoitaa valtakunnan verohallinto.

2 §
Ahvenanmaan maakunnan kunnat osallistuvat verotuksen toimittamisesta aiheutuviin kustannuksiin siten kuin maakuntalailla säädetään.

Maakunta vastaa maakunnan kunnallisverotusta koskevan lainsäädännön erityispiir-

teistä johtuvien kustannusten korvaamisesta siten kuin maakuntahallitus ja verohallitus sopivat. Sopimus maakunnan vastuusta seuraavan kalenterivuoden kustannuksista tehdään vuosittain.

3 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1997.

Sopimus vuodelta 1997 toimitettavasta kunnallisverotuksesta aiheutuvista kustannuksista tehdään vuodelta 1998 toimitettavaa verotusta koskevan sopimuksen yhteydessä.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 861

Valtioneuvoston päätös kaatopaikoista

Annettu Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 1997

Valtioneuvosto on ympäristöministeriön esittelystä päättänyt 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 18 ja 26 §:n ja 78 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Tavoite

Tämän päätöksen tavoitteena on ohjata kaatopaikkojen suunnittelua, perustamista, rakentamista, käyttöä, hoitoa, käytöstä poistamista ja jälkihoitoa sekä jätteiden sijoittamista niille siten, ettei niistä pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

2 §

Soveltamisala ja määritelmät

Kaatopaikoista ja jätteiden sijoittamisesta niille on sen lisäksi, mitä jätelaissa (1072/1993) ja -asetuksessa (1390/1993) säädetään, voimassa mitä tässä päätöksessä säädetään.

Tätä päätöstä ei sovelleta sellaiseen paikkaan, jonne sijoitetaan vain vaaratonta pysyvää maa-, kiviaines- tai ruoppausjätettä.

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

1) *kaatopaikalla* jätteiden käsittelypaikkaa, jossa jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan; kaatopaikkana ei kuitenkaan pidetä:

a) siirtokuormauspaikkaa, jossa jätettä kuormataan uudelleen siirrettäväksi muualle esikäsiteltäväksi, käsiteltäväksi tai hyödynnettäväksi; eikä

b) paikkaa, jonne sijoitetaan jätettä väliaikaisesti viittä vuotta lyhyemmäksi ajaksi

ennen sen esikäsitteilyä, käsittelyä tai hyödyntämistä;

2) *tavanomaisella jätteellä* jätettä, joka ei ole ongelmajätettä;

3) *pysyvällä jätteellä* jätettä, joka ei liukene, pala tai hajoa biologisesti eikä reagoi muiden aineiden kanssa aiheuttaen vaaraa terveydelle tai ympäristölle ja jossa ei pitkänkään ajan kuluessa tapahdu olennaisia muita fysikaalisia, kemiallisia tai biologisia muutoksia sekä jonka sisältämien haitallisten aineiden kokonaishuuhtoutuminen ja -pitoisuus samoin kuin jätteestä muodostuvan kaatopaikkaveden myrkyllisyys ympäristölle on merkityksetön;

4) *biohajoavalla jätteellä* jätettä, joka voi hajota aerobisesti tai anaerobisesti;

5) *kaatopaikkavedellä* kaatopaikalle sijoitetun jätteen läpi suotautuvaa tai muuta kaatopaikalla muodostuvaa likaantunutta nestettä;

6) *kaatopaikkakaasulla* kaatopaikalle sijoitetusta jätteestä syntyvää kaasua;

7) *esikäsitteilyllä* lajittelu mukaan lukien fysikaalisia, kemiallisia tai biologisia menetelmiä, joiden avulla muutetaan jätteen ominaisuuksia sen määrän tai haitallisuuden vähentämiseksi sekä sen käsittelyn tai hyödyntämisen helpottamiseksi;

8) *kaatopaikan pitäjällä* kulloinkin kaatopaikasta vastuussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä; sekä

9) *kaatopaikan jälkihoidolla* käytöstä poistettavan tai käytöstä poistetun kaatopaikan

ympäristövaikutusten seuraamiseksi tai torjumiseksi toteutettavia toimia.

3 §

Kaatopaikkaluokat ja eri kaatopaikoille sijoitettavat jätteet

Kaatopaikka luokitellaan ongelmajätteen, tavanomaisen jätteen tai pysyvän jätteen kaatopaikaksi.

Kaatopaikalle saa sijoittaa vain sen luokituksen mukaisia jätteitä.

4 §

Jätteiden sijoittamista kaatopaikalle koskevat yleiset rajoitukset

Kaatopaikalle ei saa sijoittaa:

1) jätettä, jota ei ole esikäsitelty siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista;

2) sellaista asumisessa syntynyttä jätettä sekä ominaisuudeltaan ja koostumukseltaan siihen rinnastettavaa teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntynyttä jätettä, josta suurinta osaa biohajoavasta jätteestä ei ole kerätty talteen erillään muusta jätteestä hyödyntämistä varten;

3) jätettä, joka on kaatopaikkaolosuhteissa räjähtävää, hapettavaa taikka helposti syttyvää tai syttyvää siten kuin nämä ominaisuudet määritellään jäteasetuksen liitteessä 4;

4) sairaalassa ja eläinlääkäriasemalla sekä siihen rinnastettavassa toiminnassa syntynyttä jätettä, joka on tartuntavaarallista siten kuin tämä ominaisuus määritellään jäteasetuksen liitteessä 4 eikä myöskään saman asetuksen liitteessä 2 A luokassa 14 tarkoitettua jätettä;

5) käytöstä poistettuja auton tai työkoneen renkaita tai niiden silppua; eikä

6) sellaista jätettä, joka ei täytä tämän päätöksen liitteessä 2 tarkoitettuja kaatopaikkajätteelle asetettavia kelpoisuusvaatimuksia.

Jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa muihin jätteeseen tai aineeseen ainoastaan kaatopaikkajätteelle asetettavien kelpoisuusvaatimusten täyttämiseksi.

5 §

Kaatopaikan jätelupa

Kaatopaikan jätelupaa koskevasta hakemuksesta ja lupa-asian käsittelystä säädetään ympäristölupamenettelylaissa (735/1991) ja -asetuksessa (772/1992). Jäteluvan myöntämisestä ja sen edellytyksistä säädetään jätelaissa.

Lupaviranomaisen on tarkastettava, että kaatopaikka vastaa lupahakemusta ja lupamääräyksiä ennen kuin se otetaan käyttöön tai poistetaan käytöstä.

6 §

Jätteestä annettavat tiedot

Tuotaessa jätettä sijoitettavaksi kaatopaikalle on jätteen haltijan tai muun tuojan annettava kaatopaikan pitäjälle:

1) tiedot jätteen alkuperästä;

2) tiedot jätteen luokittelusta yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta annetun ympäristöministeriön päätöksen (867/1996) mukaiseen jäteluokkaan;

3) tuotaessa ongelmajätettä, ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä annetussa valtioneuvoston päätöksessä (659/1996) tarkoitettu jätteen siirtoasiakirja; sekä

4) jäljennös tämän päätöksen liitteessä 2 tarkoitettua kaatopaikkakelpoisuustestiä koskevasta asiakirjasta tai mahdollisesta asiantuntija-arviosta paitsi silloin, kun on kysymys asumisessa syntyneestä jätteestä tai ominaisuudeltaan ja koostumukseltaan siihen rinnastettavasta jätteestä.

Jos kaatopaikalle tuodaan toistuvasti saman jätteen tuottajan samanlaatuista jätettä, riittää, että 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa annetaan ennen kuin ensimmäinen jäte-erä toimitetaan kaatopaikalle.

Jos jätteestä on tehtävä kaatopaikkakelpoisuustesti, on jätteen haltijan seurattava jätteen laatua tämän päätöksen liitteessä 2 tarkoitetuilla laadunvalvontatesteillä ja esitettävä tiedot kaatopaikan pitäjälle vähintään kerran vuodessa, jos jätettä tuodaan edelleen kaatopaikalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee soveltuvin osin jätteen haltijaa silloin, kun tämä on samalla kaatopaikan pitäjä ja kun

kaatopaikalle sijoitetaan vain tämän omassa toiminnassa syntynyttä jätettä.

7 §

Jätteen vastaanotto kaatopaikalla

Kaatopaikan pitäjän on huolehdittava, että jätettä kaatopaikalle vastaanotettaessa:

- 1) tarkastetaan jätettä koskevat 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja asiakirjat;
- 2) tarkastetaan jäte jätekuormaa vastaanotettaessa ja tarvittaessa sitä tyhjennettäessä sekä otetaan jätteestä tarvittaessa tarpeelliset näytteet mahdollisia tarkastustestejä varten;
- 3) annetaan jätteen tuojalle kirjallinen todistus kaatopaikalle vastaanotetusta jätteestä;
- 4) ilmoitetaan viipymättä lupaviranomaiselle jätteestä, jota ei ole otettu vastaan;
- 5) pidetään kirjaa vastaanotetun jätteen lajista, määrästä, alkuperästä, toimituspäivämäärästä, tuottajasta tai tuojasta; sekä
- 6) merkitään muistiin kaatopaikan osa, jonne sijoitetaan ongelmajätettä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee soveltuvin osin kaatopaikan pitäjää silloin, kun tämä on samalla jätteen haltija ja kun kaatopaikalle sijoitetaan vain tämän omassa toiminnassa syntynyttä jätettä.

8 §

Valvonta ja tarkkailu

Kaatopaikan pitäjän on valvottava ja tarkkailtava kaatopaikkaa ja sen ympäristöä tämän päätöksen liitteen 3 mukaisesti.

Kunkin vuoden valvonta- ja tarkkailuteidoista on toimitettava seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä tämän päätöksen liitteen 3 kohdassa 6 tarkoitettu raportti lupaviranomaiselle. Havaituista merkityksellisistä terveys- ja ympäristöhaitoista on

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 1997

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

kuitenkin ilmoitettava viipymättä lupaviranomaiselle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee soveltuvin osin myös tämän päätöksen voimaantulon jälkeen käytöstä poistettua kaatopaikkaa.

9 §

Käytössä oleva kaatopaikka

Tätä päätöstä sovelletaan myös tämän päätöksen voimaan tullessa käytössä olevaan kaatopaikkaan. Sen käytössä olevaan osaan ei kuitenkaan sovelleta liitteen 1 kohtia 1 ja 3.1.

10 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1997. Päätöksen 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005, jollei lupaviranomainen ole määrännyt aikaisempaa voimaantulopäivää.

Tämän päätöksen voimaan tullessa käytössä olevaan kaatopaikkaan sovelletaan, jollei lupaviranomainen ole määrännyt aikaisempaa voimaantulopäivää:

- 1) 3 §:ää, 4 §:n 1 momentin 3–6 kohtaa, 4 §:n 2 momenttia muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden osalta, 6–8 §:ää, liitteen 1 kohtaa 7 sekä liitteitä 2 ja 3 tammikuun 1 päivästä 1999; sekä
- 2) liitteen 1 kohtia 2, 3.2, 4 ja 6 tammikuun 1 päivästä 2002.

Jos kaatopaikan jätelupaa koskeva hakemus on jätetty lupaviranomaiselle ennen tämän päätöksen voimaantuloa, noudatetaan hakemuksen käsittelyssä tätä päätöstä.

Neuvotteleva virkamies Klaus Pfister

KAATOPAIKALLE ASETETTAVAT YLEISET VAATIMUKSET

1. Sijainti

Kaatopaikkaa ei saa sijoittaa:

— tärkeälle tai muulle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella tai siten, että kaatopaikan haitalliset vaikutukset voivat ulottua tällaiselle pohjavesialueelle,

— vesistöön taikka vedenhankintaan tai virkistyskäyttöön tarkoitetun tai erityistä suojelua vaativan vesistön läheisyyteen,

— luonnonsuojelu-, maisemansuojelu- tai virkistysalueeksi varatulle alueelle tai kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi suojellulle alueelle taikka niiden välittömään läheisyyteen,

— suolle, vedenjakajalle, tulvavaaran alaiselle maalle tai kallioperän ruhjealueelle, jos kaatopaikkaveden kokoaminen ja käsittely on teknisesti vaikea toteuttaa kaatopaikan käytön tai jälkihoidon aikana eikä

— pehmeikköalueelle, jos kaatopaikasta voi aiheutua haitallista painumista tai painumat voivat vaurioittaa kaatopaikan rakenteita.

Kaatopaikka-alueen valinnassa on lisäksi huolehdittava, että kaatopaikan sijoittamisesta ei aiheudu maisemallista haittaa, että alueelle on hyvät kulkuyhteydet ja että kaatopaikkatoimintaan käytettävän alueen etäisyys asutuksesta ja yleisesti käytetystä tiestä on riittävä.

Kaatopaikan sijoittamisesta valtakunnallisen jätteenkäsittelyn järjestämisen kannalta säädetään jätelain 6 §:n 11 kohdassa.

2. Vesien hallinta ja käsittely

Kaatopaikka-alueen puhtaat pintavedet ja ulkopuoliset valumavedet on pidettävä erillään jätteestä ja kaatopaikkavesistä. Samoin on estettävä kaatopaikalle sijoitetun jätteen joutuminen kosketuksiin pohjaveden kanssa.

Kaatopaikkavedet on kerättävä yhteen soveltuvin teknisin ratkaisuin, kuten salaojitukseen ja pumppauksiin.

Kaatopaikkaa on hoidettava siten, että sen ulkopuolelle johdettavien kaatopaikkavesien määrä on mahdollisimman pieni ja niistä aiheutuva kuormitus mahdollisimman vähäinen. Kerätyt kaatopaikkavedet on puhdistettava tehokkaasti kaatopaikalla tai johdettava muualle puhdistettaviksi. Jos vedet johdetaan

muualle puhdistettaviksi, on varmistettava, etteivät kaatopaikkavedet heikennä kunnallisen tai muun vedenpuhdistamon toimintaa tai puhdistamolietteen laatua. Jos kaatopaikkavettä tai sen käsittelyssä muodostuneita sakkoja tai lietteitä palautetaan jätepenkereeseen, on varmistettava, että tämä tehdään hallitusti haittaa aiheuttamatta.

Edellä tarkoitettuja vesien hallintaa ja käsittelyä koskevia vaatimuksia voidaan jättää soveltamatta pysyvän jätteen kaatopaikalla.

3. Maaperän ja vesien suojelu

3.1 Kaatopaikan pohjarakenteet

Kaatopaikan maaperälle (kivennäismaa tai kallio) asetetaan seuraavat vaatimukset:

— kaatopaikan maaperän on oltava kantava ja

— kaatopaikan maaperän on täytettävä sellaiset veden kyllästämisen maan vedenläpäisevyys- (K) ja paksuusvaatimukset, että niiden yhdistetty vaikutus vastaa seuraavilla kaatopaikoilla vähintään seuraavia vaatimuksia:

a) ongelmajätteen kaatopaikalla

$K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s paksuus ≥ 5 m,

b) tavanomaisen jätteen kaatopaikalla

$K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s paksuus ≥ 1 m ja

c) pysyvän jätteen kaatopaikalla

$K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s paksuus ≥ 1 m.

Jos kaatopaikan maaperän tiiveys ei luonnostaan vastaa edellä tarkoitettuja vaatimuksia, on sitä parannettava rakennetulla tiivistyskerroksella vastaavan suojatason saavuttamiseksi. Rakennetun tiivistyskerroksen paksuuden on oltava tavanomaisen jätteen ja pysyvän jätteen kaatopaikoilla vähintään 0,5 metriä ja ongelmajätteen kaatopaikalla vähintään 1,0 metriä.

Kaatopaikkaveden keräämiseksi on tavanomaisen jätteen ja ongelmajätteen kaatopaikkojen maaperän tai tiivistyskerroksen päälle lisäksi asennettava kaatopaikan tiivistämiseen tarkoitettu keinotekoinen eriste ja tämän päälle kuivatuskerros (salaojakerros), jonka paksuuden on oltava vähintään 0,5 metriä. Pysyvän jätteen kaatopaikalle asetettavat tässä tarkoitettavat vaatimukset määrätään tapauskohtaisesti.

3.2 Kaatopaikan pintarakenteet

Täyttöalueen saavutettua lopullisen kor-

keutensa on sen päälle rakennettava pinta-kerros, jossa ovat seuraavat rakennekerrokset ylhäältä alaspäin lueteltuina:

Kerros	Kaatopaikkaluokka	
	Tavanomaisen jätteen	Ongelmajätteen
Pintakerros \geq 1 m	Vaaditaan	Vaaditaan
Kuivatuskerros \geq 0,5 m	Vaaditaan	Vaaditaan
Tiivistyskerros \geq 0,5 m	Vaaditaan	Vaaditaan
Keinotekoinen eriste	Ei vaadita	Vaaditaan
Kaasunkeräyskerros	Vaaditaan	Tarpeen mukaan

Rakennejärjestystä voidaan perustellusta syystä muuttaa.

4. Kaatopaikkakaasun hallinta

Kaatopaikkakaasun kertymistä ja purkautumista on valvottava tämän päätöksen liitteen 3 mukaisesti.

Kaatopaikkakaasu on kerättävä yhteen ja mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä. Jos kerättyä kaasua ei voida hyödyntää, on se käsiteltävä polttamalla.

5. Kaatopaikan pohja- ja pintarakenteita sekä kaatopaikkaveden ja -kaasun keräämistä koskevat poikkeukset

Lupaviranomainen voi päätöksellään lieventää kohdassa 2–4 tarkoitettuja vaatimuksia

- kaatopaikkavesien keräämisestä yhteen ja käsittelystä,
- kaatopaikan pohja- ja pintarakenteista tai

- kaatopaikkakaasun keräämisestä yhteen ja hyödyntämisestä tai käsittelystä, jos kaatopaikan pitäjä kaatopaikan terveys- ja ympäristövaikutusten kokonaisarvioinnin perusteella luotettavasti osoittaa, ettei kaatopaikasta ja jätteiden sijoittamisesta sille voi

aiheutua pitkänkään ajan kuluessa jätelaissa tai -asetuksessa taikka tässä päätöksessä tarkoitettua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle eikä jätelain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua maaperän saastuttamiskiellon rikkomista. Kaatopaikalla käytettävän tekniikan ja haittojen torjuntamenetelmien on tällöinkin oltava jätelain 6 §:n 5 kohdassa säädetyn mukaisia.

Pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä säädetään lisäksi vesilaissa (264/1961) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä, erityisesti pohjavesien suojelemisesta eräiden ympäristölle tai terveydelle vaarallisten aineiden aiheuttamalta pilaantumiselta annetussa valtioneuvoston päätöksessä (364/1994).

6. Vaaka

Jätteen punnitsemista varten on oltava käytävissä vaaka, jos kaatopaikalle sijoitetaan jätettä enemmän kuin 30 000 kuutiometriä vuodessa.

7. Muut vaatimukset

Kaatopaikalla on estettävä ja torjuttava suunnitelmallisesti haitat ja vaaratilanteet, kuten:

— sortumat ja rakenteita vahingoittavat painumat sekä jätepenkereen puutteellinen vakavuus,

- ympäristön roskaantuminen,
- melu- ja liikennehaitat,
- eläinten aiheuttamat haitat,
- haju- ja pölypäästöt sekä aerosolit,
- tulipalot ja

— routimisesta johtuva kaatopaikkarakenteiden vaurioituminen.

Asiaton pääsy ja jätteen luvaton sijoittaminen kaatopaikalle on estettävä valvonnalla ja rakenteellisin keinoin, kuten kaatopaikkaa ympäröivällä aidalla. Kaatopaikan portit on pidettävä lukittuina muina kuin aukioloaikoina.

JÄTTEEN KAATOPAIKKAKELPOISUUDEN ARVIOINTI

Tässä liitteessä määritellään yleiset periaatteet jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi sekä menettelyt arvioinnin suorittamiseksi.

1. Yleiset periaatteet jätteen kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi

Kaatopaikalle sijoitettavan jätteen koostumus, liukoisuus ja käyttäytyminen pitkällä aikavälillä sekä jätteen ominaisuudet on tunnettava mahdollisimman hyvin.

Jätteen hyväksymisen tietyn kaatopaikkaluokan kaatopaikalle on perustuttava jätteen alkuperään ja ominaisuuksiin. Ominaisuuksia koskevia arviointiperusteita ovat:

- jätteen koostumus,
 - jätteen orgaanisen aineksen määrä ja hajoavuus,
 - jätteen haitallisten aineiden määrä ja niiden liukoisuus sekä
 - jätteen ja jätteestä muodostuvan kaatopaikkaveden ekotoksikologiset ominaisuudet.
- Arvioitaessa jätteen sijoittamista tietyn kaatopaikkaluokan kaatopaikalle on arvioinnin perustuttava edellä tarkoitettujen lisäksi seuraaviin kaatopaikkaa koskeviin seikkoihin:
- kaatopaikan ominaisuuksiin, laatu- tasoon ja sen ympäristön suojeluun (maaperä, pohjavesi ja pintavesi),
 - ympäristönsuojelujärjestelyiden laatu- tasoon ja niiden turvaamiseen (esimerkiksi eristysrakenteet sekä kaatopaikkavesien ko- koaminen ja käsittely),
 - jätetäytön vakavuuteen ja sen turvaami- seen sekä
 - ihmisen terveyttä uhkaavien vaarojen torjuntaan.

2. Yleiset menettelyt kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi

Kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnin on

perustuttava seuraavaan kolmitasoiseen me- nettelyyn.

2.1 Kaatopaikkakelpoisuustesti

Jätteen lyhyt- ja pitkäaikaista liukenevuut- ta, huuhtoutumista ja haitallisten aineiden vapautumista on selvitettävä tarvittaessa eri- tyisellä jätteen ominaisuuksia luonnehtivalla fysikaalis-kemiallisella kaatopaikkakelpoi- suustestillä.

2.2 Laadunvalvontatesti

Edellistä yksikertaisemmalla laadunvalvon- tatestillä on määriteltävä säännöllisin väli- ajoin, esimerkiksi vuosittain, vastaavako jät- teen ominaisuudet kohdassa 2.1 tarkoitulla kaatopaikkakelpoisuustestillä niistä saatua kuvaa ja onko jäte siten lupamääräysten mu- kainen. Laadunvalvontatestauksessa mitataan kaatopaikkakelpoisuustestin perusteella tun- nistettuja jätteelle tyypillisiä ominaisuuksia.

2.3 Tarkastus kaatopaikalla

Tämän päätöksen 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisin tarkastuksin varmistetaan vastaanotettavan jätteen fysikaalis-kemiallis- ten ominaisuuksien perusteella, että jäte on tämän liitteen kohdassa 2.1 ja 2.2 tarkoitettujen testien mukainen.

3. Asiantuntija-arvio

Jäteasetuksen 18 §:ssä tarkoitettujen asiantunti- javiranomaiset ja -laitokset sekä muut asi- antuntijat voivat antaa lausunnon jätteen kaatopaikkakelpoisuudesta. Asiantuntija- arvio on tehtävä tämän liitteen kohdassa 1 olevien yleisten arviointiperiaatteiden mukai- sesti ja siinä on arvioitava kyseisen jätteen hyväksyttävyyttä kyseiselle kaatopaikalle, josta myös on oltava luotettavat tiedot.

KAATOPAIKAN JA SEN JÄLKIHOITOVAIHEEN VALVONTA JA TARKKAILU

Tässä liitteessä asetetaan vähimmäisvaatimukset niille menettelyille, joilla toteutetaan kaatopaikan ja sen jälkihoitovaiheen valvonta ja tarkkailu sen selvittämiseksi, että:

— kyseinen jäte on hyväksytty sijoitettavaksi kaatopaikalle kyseiselle kaatopaikaluokalle asetettujen arviointiperusteiden mukaisesti,

— kaatopaikan sisäiset prosessit etenevät tarkoitetulla tavalla,

— kaatopaikan ympäristönsuojelujärjestelmät toimivat täysin tarkoitetulla tavalla,

— kaatopaikkaa koskevat lupamääräykset täytetään ja

— lupa- ja valvontaviranomaisille voidaan antaa jäteluvassa edellytykset tiedot ja selvitykset.

Tarkkailu ja valvonta on toteutettava suunnitelmallisesti. Siinä tarvittavien näytteiden on oltava edustavia.

1. Jätetäyttö

Jätetäytön (jätepenkereen) tarkkailua varten tarvitaan seuraavat tiedot:

— jätetäytön pinta-ala, tilavuus, koostumus ja painuminen,

— jätetäytön sisäiset ominaisuudet, kuten vesipinnan korkeus ja lämpötila,

— jätteen sijoittamismenetelmä,

— kulloinkin käytetty täyttöalue sekä

— laskelma kaatopaikan jäljellä olevasta tilavuudesta.

Jätetäyttöä ja sen painumia on tarkkailtava säännöllisesti täytön aikana sekä kaatopaikan jälkihoitovaiheena.

2. Perustilaselvitys

Ennen kaatopaikkatoiminnan tai tämän päätöksen mukaisen tarkkailun aloittamista taikka kaatopaikan käytöstä poistamista on tehtävä alueen pinta- ja pohjavesiä sekä käytössä olevan kaatopaikan jätetäytön hajomistilaa ja kaasunmuodostusta koskeva perustilaselvitys, johon tarkkailun tuloksia voidaan myöhemmin verrata. Perustilaselvitystä varten on pintavesinäytteitä otettava kaksi kertaa ylivirtaamakautena vähintään kuukauden välein ja vähintään kerran alivirtaama-

kautena. Pohjavesinäytteitä on otettava vähintään kolmesta paikasta.

3. Kaatopaikkakaasu

Kaatopaikkakaasun kertymistä ja purkautumista on seurattava erityisesti kaatopaikalla, jonne on sijoitettu helposti hajoavaa orgaanista ainesta sisältävää, runsaasti kaasua tuottavaa jätettä. Seuranta on toteuttava siten, että kaasun muodostuksesta saadaan luotettavat tiedot kaatopaikan kaikilla osilla.

Kaatopaikkakaasun määrä, paine ja kaasun ainesosat metaani (CH₄), hiilidioksidi (CO₂) ja happi (O₂) on selvitettävä käyttövaiheessa kuukausittain ja jälkihoitovaiheessa puolivuositain. Jos osoitetaan, että pitempi mittausväli antaa riittävän luotettavat tiedot, mittaukset voidaan mukauttaa. Muiden kaatopaikkakaasujen selvittäminen määrätään tarvittaessa kaatopaikalle sijoitetun jätteen laadun mukaan.

Kaatopaikkakaasun talteenottojärjestelmän kunto on tarkastettava säännöllisesti.

4. Vedet

4.1 Kaatopaikkavedet

Kaatopaikkaveden määrää ja laatua on tarkkailtava erikseen jokaisessa kohdassa, jossa kaatopaikkavettä johdetaan kaatopaikan ulkopuolelle. Lisäksi kaatopaikkavesien puhdistamista ja puhdistuksesta pois johdettavia vesiä on tarkkailtava siten, että puhdistuksen tehokkuutta ja kaatopaikan aiheuttamaa kuormitusta voidaan arvioida luotettavasti.

Kaatopaikkaveden määrää ja sähkönjohtavuutta on seurattava viikoittaisin mittauksin ja lisäksi ylivirtaamakausina aukiolopäivittäin tehdyin mittauksin kaatopaikan käytön aikana. Jälkihoitovaiheen aikana kaatopaikkaveden määrää ja sähkönjohtavuutta on seurattava puolivuositain. Kaatopaikkaveden laatua on seurattava neljännesvuositain otetuin näyttein kaatopaikan käytön aikana ja jälkihoitovaiheen aikana puolivuositain. Jos osoitetaan, että pitempi mittausväli antaa riittävän luotettavat tiedot, kaikki edellä tarkoitetut mittaukset voidaan mukauttaa.

Kaatopaikkavesinäytteestä tutkittavat aineet tai ominaisuudet määrätään kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden laadun perusteella.

4.2 Pintavedet

Pintaveden laatua ja määrää on tarkkailtava vähintään kahdesta havaintopisteestä otetuina näytteinä. Toisen pisteen on sijaittava pintavesien virtaussuunnassa kaatopaikan yläpuolella. Toisen pisteen on ilmentävä kaatopaikan vaikutuksia pintavesiin. Mittaukset on tehtävä kaatopaikan käyttövaiheessa neljännesvuosittain ja jälkihoitovaiheessa puolivuositin. Mittaukset voidaan mukauttaa kaatopaikan ominaisuuksien perusteella.

4.3 Pohjavesi

Pohjavesiä on tarkkailtava virtaussuunnassa kaatopaikan alapuolella vähintään kahdesta pisteestä ja kaatopaikan yläpuolella vähintään yhdestä pisteestä otetuina näytteinä ja mittauksin. Kaatopaikan mahdollisella vaikutusalueella on tarkkailtava myös talousvesikaivojen veden laatua.

Pohjaveden ja kaatopaikan sisäisen veden korkeutta on seurattava puolivuositin. Jos alueen pohjaveden korkeus vaihtelee, on seuranta lisättävä.

Näytteenotosta pohjaveden koostumuksen selvittämiseksi sekä tutkittavista aineista ja ominaisuuksista määrätään tapauskohtaisesti

jätteestä muodostuvaksi arvioitun kaatopaikkaveden ja kaatopaikka-alueen pohjaveden laadun mukaan. Lisäksi on otettava huomioon pohjaveden virtausnopeus alueella. Mittauksilla on voitava nopeasti todeta veden laadun muutokset.

5. Tarkkailuohjelma

Kaatopaikka-, pinta- ja pohjavesien sekä kaatopaikkakaasun tämän liitteen kohdassa 3 ja 4 tarkoitettua seuranta varten on laadittava tarkkailuohjelma.

6. Raportti valvonnasta ja tarkkailusta

Kaatopaikan valvonnasta ja tarkkailusta vuosittain laadittavassa tämän päätöksen 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa lupaviranomaiselle annettavassa raportissa on esitettävä:

- tiedot vastaanotetun ja vastaanottamatta jätetyn jätteen määrästä jätelajeittain,
- yhteenveto tämän päätöksen liitteessä 2 tarkoitettuihin asiantuntija-arvioista,
- tiedot jätetäytöstä,
- yhteenveto tarkkailuohjelman mukaisista seurantatiedoista,
- selvitys kaatopaikan ympäristökuormituksesta ja haittojen torjunnasta sekä
- selvitys poikkeuksellisista tapahtumista ja poikkeamisista hyväksytyistä suunnitelmista.

N:o 862

Valtioneuvoston päätös työturvallisuuslain soveltamisesta pulttipistooleihin ja niiden tarkastukseen

Annettu Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 1997

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt 28 päivänä kesäkuuta 1958 annetun työturvallisuuslain (299/1958) 47 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 144/1993:

1 §

Pulttipistoolilla tarkoitetaan tässä päätöksessä räjähdyspanoksella laukaistavaa amputatyökalua.

Pulttipistoolin ja sen tarvikkeiden valmistajan, maahantuojan, myyjän tai muun työturvallisuuslain (299/1958) 40 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden sekä työnantajan ja työntekijän on kunkin kohdaltaan huolehdittava siitä, että pulttipistooli apulaitteineen sekä sen käytössä tarvittavat pultit, ruuvit ja patruunat samoin kuin niiden säilytys- ja pakkausastiat täyttävät työturvallisuuslaissa ja tässä päätöksessä asetetut vaatimukset.

2 §

Pulttipistoolia ei saa ottaa käyttöön, ellei sen tyyppiä ole tarkastettu ja hyväksytty ja ellei se ole luotettavassa kunnossa.

3 §

Ennen kuin tietyn tyyppistä pulttipistoolia tai sen patruunoita aletaan myydä, pulttipistoolin ja patruunoiden rakenne on tarkastettava kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetussa asetuksessa (536/1984) tarkoitetulla tavalla ja pulttipistoolin tarvikkeiden ja sen

käytön muu turvallisuus tutkittava työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaavan ministeriön hyväksymän tarkastusohjelman mukaan.

Käyttöön ottamisen jälkeen on pulttipistoolin kunto ja toimintavarmuus tarkastettava 24 kuukauden väliajoin ja muulloinkin, kun aihetta siihen ilmenee.

Käytössä oleva pulttipistooli on päivittäin puhdistettava ja määräajoin voideltava. Muutoinkin on noudatettava valmistajan antamia hoito- ja käyttöohjeita.

4 §

Pulttipistoolin, sen patruunoiden, pulttien, ruuvien ja muiden tarvikkeiden tyyppitarkastuksen toimittaa siihen tehtävään päteväksi todettu laitos. Pulttipistoolin tai sen patruunoiden tarkastus voidaan kokonaan tai osaksi toimittaa kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetussa asetuksessa tarkoitetulla tavalla myös muussa valtiossa kuin Suomessa.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut valvontatoimenpiteet suorittaa niiden toimittamiseen pätevä asiantuntija, joka saa olla pulttipistoolin valmistaja tai maahantuoja taikka heidän valtuuttamansa henkilö.

N:o 862

5 §

Pulttipistoolin kunnosta ja toimintavarmuudesta vastaavaksi henkilöksi on määrättävä pulttipistoolin rakenteeseen perehtynyt vähintään 20 vuotta täyttänyt henkilö.

Pulttipistoolin käyttäjän ja sen, jolle pulttipistooli muuten luovutetaan, on oltava vähintään 18 vuoden ikäinen ja sopiva työskentelemään pulttipistoolilla sekä perehtynyt sen hoito- ja käyttöohjeisiin. Käyttäjälle on annettava tarkat työskentelyohjeet ja hänen on suoritettava tarpeelliset koeammunnat.

6 §

Pulttipistooli ja sen patruunat on säilytettävä lukitussa tilassa sinä aikana, jolloin pulttipistoolilla ei työskennellä.

7 §

Pulttipistoolilla työskenneltäessä on sen käyttäjälle annettava pään, silmien ja kuulon

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 1997

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

suojaimet siten kuin henkilönsuojainten rakenteesta sekä valinnasta ja käytöstä työssä erikseen säädetään. Pulttipistoolin käyttäjän on käytettävä näitä suojaimia työn aikana.

8 §

Tarkempia määräyksiä tämän päätöksen soveltamisesta antaa tarvittaessa työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaava ministeriö.

9 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1997.

Tällä päätöksellä kumotaan työturvallisuuslain soveltamisesta pulttipistooleihin ja niiden tarkastukseen 2 päivänä maaliskuuta 1972 annettu valtioneuvoston päätös (189/1972) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa voidaan ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen täytäntöön panemiseksi.

Neuvotteleva virkamies Leo Suomaa